

ת"פ 26189/08/16 - מדינת ישראל נגד סהר מאיר לוציאנו, דוד אידנייב

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 26189-08-16 מדינת ישראל נ' לוציאנו

בפני בעניין: כבוד השופט אילן סלע
מדינת ישראל
באמצעות מחלקה לחקירות שוטרים
נגד
1. סהר מאיר לוציאנו ע"י ב"כ עו"ד עידן גמליאלי
2. דוד אידנייב ע
ע"י ב"כ עו"ד רועי מלינגר
המאשימה
הנאשמים

גזר דין

1. ביום 10.01.17 נקבע על פי הודאת הנאשמים, שניתנה במסגרת הסדר טיעון, כי הם ביצעו את העבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 382(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק") שיוחסה להם בכתב האישום המתוקן.

נסיבות ביצוע העבירה

2. לפי המתואר בכתב האישום, ביום 18.09.15 סמוך לשעה 17:00, הגיעו הנאשמים, ששירתו אותה עת כשוטרי מג"ב, יחד עם שוטרים נוספים, לכפר סילוואד לצורך טיפול באירועי הפרות סדר. במהלך פעילות השוטרים בכפר נגד מידי אבנים ובקבוקי תבערה; לצורך מילוי תפקידם, נכנסו השוטרים לבית מגורים בו נכח באותה עת מאהר עואד (להלן: "המתלונן"). במהלך שהותם בבית, הפריע המתלונן לשוטרים ובהמשך התפרע וניסה לתקוף את השוטרים בכך שזרק לעברם חפץ מזכוכית. בשל כך, עצרו השוטרים את המתלונן והובילו אותו לרכב משטרת.

3. בעת שהיה המתלונן ברכב המשטרה, הכו אותו הנאשמים בצוואת, באמצעות סטירות ואגרופים לפניו ולגופו.

4. לאחר האירוע טען המתלונן בפני פקד יוסף נסר אלדין, מפקדם של הנאשמים, כי הוכה על ידם במהלך הנסיעה. הנאשמים הכחישו את הטענות נגדם בפני מפקדם וטענו בכזב כי המתלונן נפל בעת שהוכנס לרכב המשטרה כאשר הושלכו לעברם אבנים. בהמשך, מסרו הנאשמים, במסגרת תיק החקירה הפלילי שנפתח כנגד המתלונן, עדות כוזבת במשטרה, לפיה המתלונן נתקל בחלקו העליון של הרכב בעת שהוכנס לתוכו ולא הוכה על ידם.

5. במסגרת ההסדר הוסכם כי יתבקש תסקיר שירות המבחן בעניינם של הנאשמים אשר יתייחס גם לשאלת הרשעתם.

תסקירים בעניינם של הנאשמים

6. בתסקיר המתייחס לנאשם 1 נסקרו נסיבותיו האישיות שלו ושל משפחתו. בין היתר עלה כי לאחר שהודח ממג"ב נוכח האירוע נשוא כתב האישום, הוא הועבר להמשך שירות בצבא בתפקיד כללי אך בסופו של דבר הוא שוחרר מהשירות על רקע אי התאמה, בשל מצוקה רגשית שחש על רקע הדחתו ממג"ב. בהמשך השתלב נאשם 1 בשוק העבודה, במסגרת חברת כוח אדם שבבעלות אמו. קצינת המבחן ציינה כי נאשם 1 לוקח אחריות מלאה על העבירה שביצע והביע חרטה על מעשיו. לדבריו, האירוע נשוא כתב האישום התרחש זמן קצר לאחר סיום הטירונות, תקופה בה הוא חש חוסר בטחון עצמי על רקע העדר ניסיון. כיום, הוא מבין את חומרת מעשיו. לצד זאת ציינה קצינת המבחן כי נאשם 1 עסוק בעיקר במחירים האישיים שהוא משלם על רקע ההליך המשפטי כנגדו, אך מדובר בהתנהגות שאינה מאפיינת את התנהלותו, שכן הוא בעל מערכת ערכים נורמטיבית. ההליך המשפטי חידד עבורו את גבולות האסור והמותר והסיכון להישנות עבירות בעתיד הוא נמוך. בשולי התסקיר באה קצינת המבחן בהמלצה להימנע מהרשעת הנאשם, בין היתר בשל החשש כי הרשעתו עלולה לפגוע בסיכויי להשתלב באפשרויות תעסוקתיות נורמטיביות עתידיות. כן המליצה על ענישה של 150 שעות של"צ לצד פיצוי כספי למתלונן.

7. נסיבותיו האישיות של נאשם 2 ושל משפחתו נסקרו בתסקיר שהוגש בעניינו. מדובר בנסיבות חיים לא קלות בגינן הוא הוכר בתקופת שירותו הצבאי כחייל בודד. על אף זאת, הוא סיים שירות צבאי מלא בתפקיד לוחם וחובש במג"ב ומשרת כיום במילואים. כיום הוא עובד כטבח ומעסיקו מגלה שביעות רצון מתפקודו. לאחרונה הוא החל תהליך קבלה לעבודה באל-על כנציג שירות ומכירה, אך עקב ההליך המשפטי כנגדו הוקפא הליך קליטתו בחברה. קצינת המבחן ציינה כי נאשם 2 נטל אחריות לביצוע העבירה והביע חרטה על המעשה ועל הנזק שנגרם למתלונן. לדבריו, הוא הכיר מיד בחומרת מעשיו ועל רקע חששו מהשלכותיו הוא מסר גרסה כוזבת באשר לנסיבות האירוע. הערכת רמת הסיכון להישנות עבירות אלימות בעתיד לפי קצינת המבחן היא נמוכה. גם בעניינו של נאשם 2 באה קצינת המבחן בהמלצה שלא להרשיעו והיא המליצה על ענישה של 150 שעות של"צ לצד פיצוי למתלונן וצו מבחן לשנה.

טיעוני ב"כ הצדדים

8. בטיעוניה לעונש עמדה ב"כ המאשימה על הערכים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשמים, שמירה על גופו של האדם, לצד הפגיעה בשלטון החוק ואמון הציבור במשטרה. היא ציינה כי הנאשמים מעלו בתפקידם כאשר בהיותם אלו שמופקדים על אכיפת החוק, הם רמסו את החוק ופגעו בתדמית השוטרים שמבצעים תפקידם נאמנה. הנאשמים הוסיפו ומסרו עדות כוזבת באשר לנסיבות האירוע, הן למפקדם והן במשטרה. ב"כ המאשימה ציינה כי אכן המתלונן התפרע וניסה לתקוף את הנאשמים, אולם הוא הותקף על ידי הנאשמים רק לאחר מעצרו כשהוא הובל על ידם לרכב המשטרה וכשלא נשקף ממנו סיכון כלשהו. בנסיבות אלו נטען כי מתחם העונש ההולם נע בין 2 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד ל-8 חודשי מאסר בפועל. ב"כ המאשימה תמכה עמדתה בפסיקה.

9. באשר לנאשמים ציינה ב"כ המאשימה, כי יש לזקוף לזכותם את העובדה כי הודו במיוחס להם בכתב האישום

המתוקן ואת הבעת החרטה. הם נעדרי עבר פלילי ותסקירי שירות המבחן בעניינם חיוביים. בנסיבות אלו, יש להעמיד את עונשם של הנאשמים בחלק התחתון של המתחם, היינו מספר חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות לצד מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

10. באשר לשאלת הרשעת הנאשמים ציינה ב"כ המאשימה כי מקרה זה אינו בא בגדרי המקרים בהם ניתן להימנע מהרשעה בהתאם להלכות שנקבעו בעניין זה על ידי בתי המשפט. זאת, נוכח חומרת העבירה ונוכח העדר פגיעה קונקרטיית בנאשמים. לדבריה, יש להוקיע את מעשי הנאשמים ולהעביר מסר מחמיר לשוטרים שאין לנהוג כמעשי הנאשמים.

11. מנגד ב"כ הנאשמים טענו כי יש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהימנע מהרשעת הנאשמים. לדבריהם, נסיבות האירוע עצמו, העובדה כי המתלונן הפריע לשוטרים במילוי תפקידם, התפרע וניסה לתקוף את הנאשמים; העובדה שהנאשמים לא הואשמו בתקיפה כזו שגרמה חבלה למתלונן; והעובדה שהם לא הואשמו בשיבוש הליכי משפט, מעמידים את האירוע ברף תחתון. הדבר נכון במיוחד בשים לב לנסיבות הכלליות, היינו, תחילת "גל אינתיפאדת הסכינים", תקופה קשה של פיגועים רבים ואזרחים רבים שנפגעו, כשלמעשה הנאשמים פעלו ב"זירת מלחמה". במסגרת זו, הגיעו הנאשמים לבית של מידי האבנים, כשהמתלונן ששהה בבית יחד עם אחרים הפריעו לשוטרים, תקפו אותם וזרקו עליהם חפץ חד מזכוכית. לדבריהם, יש לראות את התקיפה שביצעו הנאשמים ככזו שבוצעה בתוך האירוע, וכי מדובר בתגובה ספונטנית בלתי מתוכננת. ב"כ נאשם 2 ציין בהקשר זה, כי נגד המתלונן הוגש כתב אישום שייחס לו תקיפת חייל והפרעה לחייל, הוא הודה והושתו עליו 3 חודשי מאסר על תנאי. עוד ציין ב"כ נאשם 2, כי מקרים דומים הסתיימו בדין משמעתי ועל כן גם מקרה זה צריך להסתיים ללא הרשעתם של הנאשמים.

12. ב"כ נאשם 1 ציין כי הפסיקה עליה הצביעה ב"כ המאשימה אינה מתייחסת לשוטרים המשרתים במסגרת שירותם הסדיר, וודאי לא כאלו המצויים בתחילת שירותם, כנאשם 1, אשר גויס אך כחודשיים לפני האירוע נשוא כתב האישום, כשהוא הוכשר לתפקידיו השיטוריים כשבועיים בלבד. הוא ציין כי האירוע היה למעשה בתוך "זירת מלחמה" בתקופה ביטחונית סוערת. לדבריו, גילם הצעיר של הנאשמים צריך להשפיע כבר בשלב קביעת המתחם. התסקיר בעניינו של נאשם 1 חיובי ונוכח גילם הצעיר של הנאשמים, המלצת שירות המבחן צריכה להיות בעלת משמעות גדולה יותר.

13. ב"כ נאשם 2 הרחיב בנסיבותיו האישיות הקשות של נאשם 2, ועל כך שחרף קשייו הוא סיים שירות מלא, שירות משמעותי כלוחם וכחובש קרבי במג"ב. מפקדיו מתארים אותו מקצועי ובעל תושייה, מקובל על חבריו וכמי שהתנהגותו ראויה לציון. לדבריו, נאשם 2 מעוניין בעתיד לפנות לעיסוק בתחום האבטחה או בשירות המדינה, וברי כי הרשעתו בדין תסכל זאת. גם ב"כ הנאשמים תמכו טיעוניהם בפסיקה.

14. נאשם 1 ציין כי האירוע היה כחודשיים מאז גיוסו, כשלמעשה זרקו אותו למים עמוקים מבלי שהוא ידע לשחות. על אף זאת הוא ציין כי הוא מבין את חומרת מעשיו והביע חרטה עליהם. לדבריו, הדבר מנוגד לערכים עליהם התחנך בביתו ומדובר במעידה חד פעמית. לדבריו, הדחתו ממג"ב השפיעה עליו באופן קשה והוא מבקש לשים את האירוע מאחוריו. נאשם 2 ציין גם הוא כי הוא מתחרט על מעשיו ומדובר במעשה שאינו מאפיין אותו.

דין והכרעה

15. הערך המוגן בבסיס עבירת התקיפה בה הורשעו הנאשמים הוא הגנה על שלמות גופו של אדם. למעשה אלימות המבוצע על ידי שוטרים נודעת חומרה יתרה, שכן השוטרים מסמלים את שלטון החוק והם אלו האמונים על אכיפתו. בביצוע מעשה אלימות על ידי שוטר, עומדת לצד הפגיעה בפרט שהוכה, גם פגיעה ציבורית בתדמית המשטרה ובשמה של מדינת ישראל. ויש לזכור כי אמון הציבור במשטרה הוא נכס חיוני לתפקודה התקין של הרשות השלטונית. אזרח הבא במגע עם אנשי משטרה, אפילו הוא חשוד או עבריין, זכאי לצפות ולהניח שאם יתנהג כהלכה לא יגעו בו לרעה (ראו: ע"פ 64/86 אשש נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 31.12.86)).

16. באשר לנסיבות ביצוע העבירה, יש לציין כי לביצוע העבירה לא קדם תכנון מוקדם ועל אף שאין מדובר בשימוש בכוח בשעה שהמתלונן תקף אותם, מדובר במעשים שנעשו על ידי הנאשמים בסמוך להתנהגות המתלונן, ועל אף שברי שאין בכך כדי להצדיק את מעשיהם יש להביא זאת בחשבון לעניין נסיבות ביצוע העבירה, ולא ניתן לנתק את האירוע ממכלול הנסיבות שקדמו לו. במסגרת זו יש גם לתת את הדעת למכלול הנסיבות הכלליות יותר עליהן הצביע ב"כ נאשם 2.

17. בשים לב לעקרון ההלימה, בשים לב לערכים המוגנים שנפגעו, נסיבות ביצוע העבירה, ותוך בחינת הענישה הנוהגת בבתי המשפט בנסיבות דומות, אני סבור כי מתחם העונש ההולם בנסיבות מקרה זה נע בין של"צ או מאסר על תנאי ועד למספר חודשים מועט לריצוי בפועל, לצד ענישה צופה פני עתיד ופיצוי למתלונן במקרים מתאימים.

ומכאן לנאשמים.

18. נאשם 1 יליד 1996, כיום בן 21, נעדר עבר פלילי כלשהו. כאמור, הוא לוקח אחריות מלאה על העבירה שביצע והביע חרטה על מעשיו. קצינת המבחן ציינה כי מדובר בהתנהגות שאינה מאפיינת את התנהלותו, ולהליך המשפטי היה תרומה להתנהגותו של הנאשם באופן שקיים סיכון נמוך להישנות מקרים מעין אלו בעתיד.

19. נאשם 2, יליד 1994, כיום בן 23, גם הוא נעדר עבר פלילי כלשהו. שירת שירות צבאי מלא וממשיך לשרת במילואים. גם הוא כחברו, נטל אחריות מלאה על ביצוע העבירה והביע חרטה על מעשיו.

20. לאור אלו אני סבור כי העונש המתאים בנסיבות אלו הוא ברף התחתון של המתחם.

ובאשר לשאלת ההרשעה.

21. ככלל, משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם. "שורת הדין מחייבת כי מי שהובא לדין ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו" (ע"פ 2513/96 מדינת ישראל נ' שמש, פ"ד נ(3) 682 (1996)); רע"פ 1666/05 סטבסקי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 24.03.05)). עם זאת, המחוקק, בסעיף 71א(ב) לחוק, הסמיך את בית

המשפט להימנע מהרשעתו של מי שהודה בביצוע עבירה, אם הוא משוכנע, שראוי במקרה מסוים להתחשב בנאשם ולהימנע מהרשעה. ההלכה היא, כי הימנעות מהרשעה תתאפשר רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן לא מתקיים יחס סביר בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי וחומרתה של העבירה (ראו למשל: ע"פ 7109/14 סייג נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.11.14); ע"פ 9893/06 **לאופר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 31.12.07)).

22. בעניין **כתב** (ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 342, 337 (1997)) נקבעו שני תנאים מצטברים שבהתקיימותם ניתן להימנע מהרשעת נאשם שאשמתו הוכחה: (א) "על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם"; (ב) "סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה...". בית המשפט נדרש אפוא, לאזן בין השיקולים הכרוכים בשמירה על האינטרס הציבורי, היינו, מיצוי ההליך הפלילי בכדי להשיג הרתעה, מניעה ואכיפה שוויונית של החוק, תוך מתן תשומת לב לחומרת העבירה, אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם, ביניהן, טיב העבירה, חומרתה, עברו הפלילי, גילו, מצב בריאותו והנזק הצפוי לו מהרשעה, כשלעניין זה, יש לבחון גם את השפעת ההרשעה על עיסוקו המקצועי של הנאשם ועל מצבו הכלכלי והמשפחתי (ע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פ"ד נד(3), 685 (2000); ע"פ 9893/06 בעניין **לאופר**).

23. אין ספק כי לא ניתן לעבור לסדר היום על מעשים מעין אלו שבוצעו על ידי הנאשמים. הנאשמים הכו אדם במסגרת תפקידם כשוטרים לאחר מעצרו. עם זאת, לא ניתן להתעלם מנסיבות המקרה כולו - העובדה כי המתלונן תקף אותם והפריע להם במילוי תפקידם. ברי, כי אין בכך כדי להצדיק במאומה את מעשי הנאשמים כלפיו, אך יש בכך כדי להעמיד את מעשיהם של הנאשמים ברף שונה ממקרים אחרים בהם שוטרים הכו אזרח שלא עשה להם דבר.

24. לצד זאת, גם אם אקבל את טענת ב"כ המאשימה כי לגזר דינם של הנאשמים יש משמעות של ממש להרתעת שוטרים אחרים מללכת בדרך זו (הגם שבעובדת פרסום גזר הדין אין די כדי להוכיח קיומה של הצדקה לחריגה ממתחם הענישה ההולם נוכח הרתעת הרבים לפי סעיף 40' לחוק, לשם כך יש להוכיח קיום סיכוי של ממש שהחמרה תביא להרתעת הרבים), איני סבור כי אי הרשעתם של הנאשמים מעבירה מסר שלילי. לא יכולה להיות מחלוקת כי מי שמנצל שררה ומדים כדי להכות אנשים הנתונים למרותו צריך להיענש באופן מוחשי. ואכן, המסר שצריך לעלות גם מגזר דין זה הוא חד וברור, ולפיו מי שהולך בדרך בה הלכו הנאשמים, אף אם מדובר במעידה חד פעמית יתן את הדין על מעשיו, יועמד לדין פלילי וייענש. הרתעה אפוא, קיימת וברורה. שאלת הרשעתם של הנאשמים אינה נוגעת להרתעה זו והיא צריכה להיבחן בהתאם למבחן הכפול שנקבע בפסיקה: סוג העבירה המיוחסת לנאשם היא כזו המאפשרת בנסיבות המקרה להימנע מהרשעה מבלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים; והשאלה האם ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם שאינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית שזו תניב (ראו: רע"פ 5115/13 **שרון נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 8.09.13); ע"פ 9150/08 **מדינת ישראל נ' ביטון** (פורסם בנבו, 23.07.09); ע"פ 8528/12 **צפורה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 3.03.13)).

25. לצד כל השיקולים והאינטרסים הציבוריים, עומד אפוא, גם השיקול החשוב והמהותי של תיקונו של הנאשם ושיקומו. שיקול זה יכול ויגבר במקרים מסוימים על השיקולים האחרים, בפרט מקום בו לא תהיה באי ההרשעה כדי לפגוע יתר על המידה באינטרסים הציבוריים. מקרה זה הוא אחד מאלו. מדובר בנאשמים צעירים לימים, בתחילת

דרכם, המשפחתית והתעסוקתית. הם נעדרי עבר פלילי ומנהלים אורח חיים נורמטיבי. אין מדובר בדפוס פעולה של הנאשמים כי אם במעידה, גם אם חמורה וקשה, אך חד-פעמית. שירותם המשטרתי היה ללא דופי. קצינות המבחן היו החלטיות בהתרשמותן כי התנהגות הנאשמים אינה תואמת את דרכם וכי ההליך הפלילי כשלעצמו פעל את פעולתו והם הפנימו את חומרת מעשיהם.

26. נוכח גילם הצעיר, ברי כי הרשעתם עלולה לפגוע באפשרויות התעסוקה שלהם באופן שיביא גם לפגיעה כלכלית קשה. שיקול השיקום בעניינם מוביל למתן אפשרות לנאשמים להמשיך ולנהל אורח חיים נורמטיבי. הותרת הרשעתם על כנה, שעה שמדובר באירוע חד פעמי, נקודתי ובלתי מתוכנן, עלולה לפגוע בתכלית זו, כפי שעולה מתסקירי שירות המבחן. ובפרט נוכח העובדה כי הנאשמים ביצעו את העבירה אמנם בהיותם בגירים אך בגיל צעיר ביותר (ראו: ע"פ 4466/13 **אסולין פורטל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 22.05.14) פסקה ד; רע"פ 3852/14 **זיסמן ורשואר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.08.14), פסקה 13; ע"פ 111/14 **פלוני נ' מדינת ישראל**, (פורסם בנבו, 1.04.14), פסקה 16; ת"פ (מחוזי-ים) 36771-11-15 **מדינת ישראל נ' פנש** (פורסם בנבו, 14.06.16); עפ"ג (מחוזי-מרכז) 14167-10-15 **אלמנאו נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 9.02.16)). צודקים ב"כ הנאשמים כי יש לתת משקל מיוחד להמלצת שירות המבחן לעניין ההימנעות מהרשעה שעה שמדובר בבגירים שביצעו את העבירות בסמיכות ליציאתם מגבול הקטינות (ראו: ע"פ 7781/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 25.06.13), פסקה 50).

27. בשים לב לכל האמור, ומששקלתי את חומרת המעשה שביצעו הנאשמים אל מול תוצאת ההרשעה הגעתי למסקנה כי נכון במקרה זה לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהימנע מהרשעתם של הנאשמים.

28. לצד זאת, נוכח חומרת המעשים ראיתי לנכון לעבות קמעא את עונש השל"צ באופן שיהלום את חומרת המעשה ולהשית על כל אחד מהנאשמים 180 שעות של"צ. הנאשמים יבצעו את השל"צ כמתווה בתסקירי שירות המבחן. שירות המבחן יפקח על ביצוע השל"צ כמתווה בתסקירים. היה ויהיה צורך בשינוי מקום ההשמה, שירות המבחן יבצע את השינוי וידווח על כך לבית המשפט. כמו כן אני מטיל צו מבחן למשך שנה לכל אחד מהנאשמים.

הודע לנאשמים כי אם לא יעמדו בתנאי הצו, בית המשפט עלול להרשיעם ולהטיל עליהם עונש אחר.

בנסיבות העניין, אין מקום להורות על פיצוי למתלונן.

המזכירות תעביר עותק ההחלטה לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ג' אב תשע"ז, 26 יולי 2017, במעמד המתייצבים.

